

ĮVADINIS STRAIPSNIS

2005 M. GEGUŽĖS 12 D. – MĖNESINIS BIULETENIS

2005 m. gegužės 4 d. vykusiamе posėdyje ECB valdančioji taryba nusprendė nekeisti 2,0% pagrindinių Eurosistemos refinansavimo operacijų minimalios siūlomos palūkanų normos. Palūkanų normos naudojantis ribinio skolinimosi ir indėlių galimybėmis taip pat nebuvo pakeistos ir yra atitinkamai 3,0% ir 1,0%.

Remdamasi reguliaria ekonomine ir pinigų analize, Valdančioji taryba ir toliau nemato aiškių požymių, kad euro zonoje didėja spaudimas infliacijai. Atsižvelgdama į tai, ji nepakeitė pagrindinių ECB palūkanų normų. Ypač mažos visų terminų palūkanų normos labai skatina euro zonos ekonominę veiklą. Visgi būtina toliau budriai stebėti riziką kainų stabilumui.

Kalbant apie ekonominę analizę, kuria pagrįstas Valdančiosios tarybos vertinimas, pažymėtina, kad, atsižvelgus į viską, naujausi duomenys ir ekonominės veiklos dabartinės padėties ir trumpalaikės perspektyvos tyrimų rodikliai rodo mažėjantį ekonomikos augimą. Per kelis paskutinius mėnesius, atrodo, iš dalies pasireiškė kai kurie iš anksčiau nustatytų grėsmė ekonomikos augimui keliančių veiksnių, ypač susijusių su vis dar didelėmis naftos kainomis.

Vertinant ilgesnio laikotarpio perspektyvas, yra sąlygų, kad realusis BVP labiau augtų. Kalbant apie padėtį užsienyje, euro zonos eksportą ir toliau turėtų skatinti užsienio paklausa. Euro zonoje teigiamą įtaką investicijoms turėtų daryti labai palankios finansavimo sąlygos, šiuo metu didėjančios įmonių pajamos ir vis efektyviau dirbančios įmonės. Vartojimas turėtų kisti atitinkamai pagal numatomą realiųjų disponuojamųjų pajamų kitimą. Grėsmė ekonomikos augimui vis dar siejama su naftos kainų pokyčiais ir nesubalansuota pasaulio ekonomika.

Vertinant kainų pokyčius, pažymėtina, kad, pagal Eurostato išankstinį įvertį, SVKI pagrindu apskaičiuota metinė infliacija balandžio mėn., kaip ir kovo mėn., buvo 2,1%. Artimiausiais

mėnesiais turėtų išsilaikyti panašus SVKI pagrindu apskaičiuotos metinės infliacijos lygis. Pastaraisiais ketvirčiais darbo užmokestis kilo nedaug, ir, jei ekonomikos augimas bus nedidelis, o darbo rinkos silpnos, ši tendencija turėtų nepasikeisti. Apskritai nėra aiškių požymių, kad ateityje euro zonoje didės spaudimas infliacijai, tad infliacijos lygis turėtų palaikyti stabilias kainas.

Vis dėlto ir toliau yra rizika kainų stabilumui, daugiausia susijusi su naftos kainų pokyčiais, dėl kurių gali pasireikšti antrinis poveikis ekonomikai nustatant darbo užmokestį ir kainas. Siekiant to išvengti, yra svarbu, kad socialiniai partneriai ir toliau prisiimtų atsakomybę.

Pinigų analizė rodo, kad pastaruoju metu, nors ir truputį lėčiau, toliau didėja pinigų kiekis ir kreditai. Šie pokyčiai rodo, kad istoriškai žemas palūkanų normų lygis euro zonoje skatina pinigų kiekio didėjimą. Kadangi pastaraisiais metais pinigų kiekio kitimą daugiausia lėmė likvidžiausių P3 elementų pokyčiai, tai vis dar rodo, kad vidutiniu ir ilgesnės trukmės laikotarpiu yra rizika kainų stabilumui.

Apibendrinant, ekonominė analizė leidžia teigti, kad spaudimas infliacijai euro zonoje vis dar yra nedidelis. Vis dėlto reikia toliau budriai stebėti, ar vidutiniu laikotarpiu nekils rizika kainų stabilumui. Pinigų analizė taip pat patvirtina, kad reikia toliau būti budriems dėl rizikos pasitvirtinimo. Atsižvelgiant į tai, reikia atidžiai stebėti ilgesnės trukmės infliacijos lūkesčius.

Kalbant apie valstybės finansų politiką, naujausia informacija ir prognozės rodo, kad nedaug padaryta mažinant biudžeto nesubalansuotumą euro zonoje. Labai svarbu laiku ir visiškai įvykdyti konsolidavimo įsipareigojimus, nes tai padidins investuotojų ir vartotojų pasitikėjimą ekonominės politikos patikimumu. Taip pat labai svarbu griežtai ir laiku laikytis peržiūrėtos Stabilumo ir augimo pakte nustatytos tvarkos, kuri netrukus įsigalios, taip sustiprinant ES fiskalinės sistemos patikimumą.

Valdančioji taryba dar kartą pasisakė už struktūrines reformas, kurios skatintų labiau augti euro zonos ekonomiką. Valdžios institucijos, žinodamos, kokios yra struktūrinės kliūtys, ėmėsi svarbių priemonių joms įveikti. Tačiau reikia toliau vykdyti reformas, siekiant susidoroti su neišvengiamais sunkumais, kylančiais dėl didėjančio darbo pasidalijimo visame pasaulyje, intensyvios technologijų raidos ir gyventojų senėjimo. Svarbu išaiškinti visuomenei, kad šios reformos paspartins ekonomikos augimą, sukurs daugiau darbo vietų ir dėl to pagerins Europos visuomenės gyvenimą. Matyti, kad kai kuriose euro zonos šalyse neapibrėžtumas dėl struktūrinių reformų masto pastaraisiais metais sutrukdė padidinti vartotojų ir verslininkų pasitikėjimą. Tvirtas pasiryžimas vykdyti reformas ir jų naudos paaiškinimas padės sumažinti abejones ir labai prisidės gerinant euro zonos ekonomikos perspektyvas.

Šiame mėnesinio biuletenio numeryje yra trys straipsniai. Pirmame straipsnyje vertinama regioninių skirtumų pinigų sąjungoje svarba ekonomikos politikai, sutelkiant dėmesį į palūkanų normų skirtumų įtaką bendrai pinigų politikai euro zonoje. Antrame straipsnyje aptariamas euro zonos bankų sektoriaus konsolidacijos ir diversifikavimo mastas. Trečiame straipsnyje analizuojama, kaip pastaraisiais metais keitėsi valdymo reguliavimo sistema.